

**Projekt**

z dnia 10 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....  
RADY MIEJSKIEJ W CIECHANOWCU**

z dnia ..... 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ciechanowiec na lata 2026-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2025r. poz. 1153) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2025r. poz. 49) Rada Miejska w Ciechanowcu uchwala, co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ciechanowiec na lata 2026-2028 zgodnie z Załącznikiem do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ciechanowca.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie od dnia 01.01.2026r.

**GMINNY PROGRAM  
WSPIERANIA RODZINY  
W GMINIE CIECHANOWIEC  
NA LATA 2026 – 2028  
Ciechanowiec, 2025**

## **I. WPROWADZENIE**

Słowo rodzina pochodzi od wyrazu, którego znaczenia należy szukać w prasłowiańskim słowie „rod” oznaczającym rodzenie lub „to co się urodziło”. Do tego tematu dodano sufiks „-ina”. Samo słowo rodzina ma ogólnosłowiański zasięg występowania, a datę jego powstania określa się na XV wiek.

Instytucja rodziny jako podstawowej komórki społecznej ewoluowała na przestrzeni wieków wraz z postępowaniem społecznym, technologicznym i kulturowym. Przemiany obejmują zmiany w strukturach rodziny oraz liberalizację i redefinicję ról w rodzinie, zacieranie tradycyjnych wzorców oraz pojawienie się nowych wyzwań. Zachwianiom uległy funkcje rodziny-przejęcie z tradycyjnego modelu społeczeństwa, czyli rodzinnego w nowoczesne, czyli przemysłowe a następnie z nowoczesnego w ponowoczesne, czyli informatyczne. Zmiany te stanowią zagrożenie dla niej samej co stanowi wyzwanie dla instytucji pracujących na rzecz rodziny.

Współczesna rodzina zmagą się z nowymi problemami m. in. z trudnościami w pogodzeniu obowiązków domowych z zawodowymi, presją finansową, brakiem wsparcia dla poszczególnych pokoleń oraz wpływ zmian społecznych i technologicznych. W obliczu zachodzących zmian kluczową staje się potrzeba dostosowywania tradycyjnych wartości i instytucji do współczesnych realiów, poszukując nowych rozwiązań, metod, narzędzi wsparcia, które pozwolą rodzinom lepiej funkcjonować w dzisiejszym świecie.

Janusz Korczak-prekursor działań na rzecz dziecka-człowieka podkreślał, że rodzina jest to miejsce, w którym dziecko odkrywa świat, a także uczy się wartości, które będą mu towarzyszyć przez całe życie.

### **1. Uzasadnienie wprowadzenia programu**

Program jest odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz stworzenie spójnych i aktywnego interdyscyplinarnego systemu pomocy dla rodziny.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
  - a) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,

## 2. Analiza SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 dokonano analizy SWOT (polega ona na posegregowaniu posiadanych informacji na cztery grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia). Założenia do Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 oparto na doświadczeniach zebranych podczas realizacji programu w latach 2018-2021 oraz 2022-2025.

Tabela 1. Analiza SWOT

### WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY CIECHANOWIEC

| MOCNE STRONY                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | SŁABE STRONY                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,</li><li>- doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników OPS,</li><li>- znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników OPS,</li><li>- zapewnienie kadrze OPS szkoleń,</li><li>- zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodzinę,</li><li>- działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych</li><li>- otwartość na współpracę,</li><li>- realizacja programów profilaktycznych,</li><li>- realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” finansującego dożywianie dzieci w szkołach,</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- niewystarczająca ilość ośrodków wsparcia dziennego,</li><li>- ograniczony dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, ze względu na potrzeby,</li><li>- brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny, w tym o instytucję asystenta rodziny, wspierający rodzinę w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, oferując wielokierunkową pomoc,</li><li>- obciążenie pracowników OPS dodatkowymi zadaniami,</li><li>- niewystarczająca ilość oferty wsparcia i organizacji czasu wolnego dla dzieci młodzieży,</li><li>- brak systemu wsparcia dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,</li><li>- ograniczony dostęp do aglomeracji miejskich,</li><li>- słaby i nierównomierny dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, niedostateczny dostęp do służby zdrowia oraz usług rehabilitacyjnych,</li><li>- słaby i nierówny dostęp do zaawansowanych możliwości technologicznych, różnorodnych ofert edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,</li><li>- brak miejsc pracy dla osób o wysokich kwalifikacjach</li></ul> |
| SZANSE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ZAGROŻENIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina,</li><li>- wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny,</li><li>- wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia,</li><li>- możliwość pozyskania środków zewnętrznych</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"><li>- mniejsze szanse rozwojowe i edukacyjne dzieci i młodzieży,</li><li>- narażenie rodziny na pogłębianie się problemów życiowych, utrwalanie zachowań patologicznych, zdrowotnych, dewiacyjnych w rodzinie,</li><li>- wzrost kosztów utrzymania rodziny,</li><li>- wypalenie zawodowe pracowników,</li><li>- stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia,</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| - pogorszenie stanu zdrowia psychicznego, motywacji, marnotrawienie kapitału ludzkiego,<br>- konieczność z korzystania ze wsparcia pomocy społecznej |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Dokonana analiza pozwoliła wyznaczyć kierunki działań na kolejne lata realizacji Programu.

### 3. Podstawa prawna Programu

Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wynikających z zapisów art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy. Opracowanie programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.Dz. U. z 2025 r poz. 1214 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz.1939),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j.Dz. U. z 2024 r. poz.1829),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2025 r. poz.1153),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz.1512),
- Ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1802)
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.1939),
- Ustawa z dnia 27.kwietnia z 2001 r. Prawo o ochronie środowiska (t.j. Dz. U. z 2025r poz. 647),
- Ustawa z dnia 21 czerwca z 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j.Dz. U. z 2023r. poz.1335),
- **Ustawa o systemie oświaty** z dnia 7 września 1991 r. (t.j. Dz. U z dnia 2025r. poz. 881),
- Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022r. (Dz.U. z 2025r. poz. 1301)
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciechanowiec.

### 4. Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodzin Program oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie,
- jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób.

### 5. Diagnoza środowiska lokalnego

Według definicji wskazanej w art. 6 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) rodzina określana jest jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”.

Z analiz danych sprawozdawczych prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin z gminy Ciechanowiec na różnych płaszczyznach.

Według stanu na dzień 31.12.2024r. liczba ludności gminy Ciechanowiec wyniosła 8107 osób. Struktura ludności gminy jest następująca: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 15,96%, osoby w wieku produkcyjnym 59,20%, a w wieku poprodukcyjnym 24,84%. W latach 2023-2024 liczba ludności spadła o 1,16 %. Według stanu na 31.12.2024r. stopa bezrobocia w gminie wyniosła 251 osób, w tym 38,6 % stanowiły kobiety, 61,3% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 59%.

Pomoc i wsparcie w gminie Ciechanowiec w 2024r. uzyskało 416 osób co stanowiło 5,13% wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do 2023 wynosiła 438 osób co stanowiło 5,33% wszystkich mieszkańców gminy. Łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmalała o 22 osoby.

Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się o 18 rodzin.

### Świadczenia przyznane i wypłacone rodzinom, które spełniają kryteria ustawowe

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w roku 2024

| L.P. | Formy pomocy w 2024 roku                                                   | Liczba osób/<br>rodzin | Liczba osób w rodzinach/<br>liczba świadczeń |
|------|----------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------|
| 1.   | Zasiłek celowy                                                             | 93                     | 188(liczba osób)                             |
| 2.   | Zasiłek okresowy                                                           | 86                     | 185/622 (liczba świadczeń)                   |
| 3.   | Zasiłek celowy na zakup żywności                                           | 112 osób               | 122 (liczba świadczeń)                       |
| 4.   | Zasiłek stały                                                              | 64                     | 74/693(liczba świadczeń)                     |
| 5.   | Usługi opiekuńcze                                                          | 9                      | 16/1386(liczba świadczeń)                    |
| 6.   | Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi                | 5                      | 17/1535 (liczba świadczeń)                   |
| 7.   | Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej                                      | 14                     | 14/135(liczba świadczeń)                     |
| 8.   | Dożywianie w szkole dzieci i młodzieży                                     | 75                     | 156/10338 (liczba świadczeń)                 |
| 9.   | Skierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy                         | 30                     | 30                                           |
| 10.  | Prowadzenie procedury Niebieska Karta                                      | 20                     | 45 (liczba osób)                             |
| 11.  | Praca socjalna                                                             | 54                     | 131(liczba osób)                             |
| 12.  | Dodatek mieszkaniowy                                                       | 7 rodzin               | 221 (liczba świadczeń)                       |
| 13.  | Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z zasiłku stałego | 53                     | 582(liczba składek)                          |
| 14.  | Zasiłek rodzinny                                                           | 274                    | 3293(liczba świadczeń)                       |
| 15.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka                   | 5                      | 5                                            |
| 16.  | Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego       | 5                      | 53                                           |
| 17.  | Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego     | 26                     | 314                                          |
| 18.  | Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego                                | 227                    | 227                                          |

|     |                                                                                       |                  |                         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------|
| 19. | Dodatek z tytułu zamieszkania przez dziecko w miejscowości, w której jest szkoła      | 7                | 91                      |
| 20. | Dodatek z tytułu dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której jest szkoła | 26               | 316                     |
| 21. | Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej                          | 57               | 683                     |
| 22. | Dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka                                         | 19               | 230                     |
| 23. | Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka                                       | 24 rodzin        | 24 (liczba świadczeń)   |
| 24. | Zasiłek pielęgnacyjny                                                                 | 207              | 2481 (liczba świadczeń) |
| 25. | Świadczenie pielęgnacyjne                                                             | 55 osób          | 721 (liczba świadczeń)  |
| 26. | Opłacanie składki emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne  | 48osób           | 575(liczba świadczeń)   |
| 27. | Opłacanie składki zdrowotnej za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne           | 14 osób          | 170 (liczba świadczeń)  |
| 28. | Świadczenia z funduszu alimentacyjnego                                                | 18 rodzin        | 210 (liczba świadczeń)  |
| 29. | Karty Dużych Rodzin                                                                   | 30 ilość rodzin  | 69 (osób w rodzinach)   |
| 30. | Świadczenie rodzicielskie                                                             | 6 osób           | 68 (liczba świadczeń)   |
| 31. | Świetlica Środowiskowa                                                                | 15               | 15(liczba osób)         |
| 32. | Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne                                                         | 17               | 17 (liczba osób)        |
| 33. | Mieszkania wspomagane                                                                 | 1                | 1 (liczba osób)         |
| 34. | Klub Senior+                                                                          | 87               | 87 (liczba osób)        |
| 35. | Bon energetyczny                                                                      | 938 ilość rodzin | 820 (liczba świadczeń)  |
| 36. | Dodatek osłonowy                                                                      | 805 ilość rodzin | 736 (liczba świadczeń)  |
| 37. | Opieka wytchnieniowa                                                                  | 6 osób           | 6/990 (liczba godzin)   |
| 38. | Stypendia                                                                             | 59 ilość rodzin  | 59 (liczba świadczeń)   |
| 39. | Zasiłek dla opiekuna os niepełnosprawnej                                              | 1                | 3                       |
| 40. | Pomoc uchodźcom świadczenia rodzinne                                                  | 3                | 63                      |
| 41. | Wnioski do Programu „Czyste powietrze”                                                | 155              | 155 wniosków            |
| 42. | Wypożyczalnia sprzętu wspomagająco-pielęgnacyjnego                                    | 18 osób          | 18                      |
| 43. | Opłata za pobyt w rodzinie zastępczej                                                 | 5 osób           |                         |

*Źródło: Sprawozdanie MRiPS za rok 2024r. oraz dane z działu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych za rok 2024*

Tabela nr 3. Powody przyznania pomocy rodzinom w gminie Ciechanowiec w 2024roku wg liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej:

| L.<br>P. | Powód trudnej sytuacji życiowej                                                                                | Liczba rodzin |              | Liczba osób<br>w rodzinach |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------|----------------------------|
|          |                                                                                                                | Ogółem        | w tym na wsi |                            |
| 1.       | Ubóstwo                                                                                                        | 136           | 52           | 255                        |
| 2.       | Bezrobocie                                                                                                     | 78            | 31           | 146                        |
| 3.       | Niepełnosprawność                                                                                              | 77            | 20           | 124                        |
| 4.       | Długotrwała lub ciężka choroba                                                                                 | 49            | 19           | 93                         |
| 5.       | Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym: rodziny niepełne     | 15            | 5            | 47                         |
| 6.       | Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym: rodziny wielodzietne | 4             | 3            | 24                         |
| 7.       | Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności                                                               | 17            | 10           | 87                         |
| 8.       | alkoholizm                                                                                                     | 3             | 1            | 3                          |
| 9.       | Bezdomność                                                                                                     | 3             | 0            | 3                          |
| 10.      | Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego                                            | 3             | 2            | 3                          |
| 11.      | Sytuacja kryzysowa                                                                                             | 2             | 1            | 5                          |

*Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2024r.*

W gminie Ciechanowiec najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a tym samym powodami ubiegania się o wsparcie i pomoc społeczną były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu prowadzi także pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień poprzez kierowanie osób nadużywających alkohol do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciechanowcu.

Jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny jest zjawisko przemocy domowej. W instytucjach pomocy społecznej w ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej został powołany przez Burmistrza Ciechanowca Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowcu, Posterunku Policji w Ciechanowcu, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciechanowcu, Zespołu Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem, organizacji pozarządowych i placówek oświatowych.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciechanowcu należy w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- opracowanie gminnego projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- składanie na wnioszek grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o których mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023r. poz. 2110 ze zm.)

Poniższa tabela przedstawia liczbę założonych Niebieskich Kart, liczbę powołanych grup roboczych i liczbę zamkniętych Niebieskich Kart w 2024 r.

Tabela 4. Liczba założonych Niebieskich Kart oraz powołanych grup diagnostyczno-pomocowych w roku 2024

| <b>Rok</b>  | <b>Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych</b> | <b>Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych</b> | <b>Liczba zamkniętych NK</b> |
|-------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>2024</b> | <b>20</b>                                                          | <b>20</b>                                              | <b>18</b>                    |

*Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2024*

W ramach działań profilaktycznym mających na celu ograniczenie zjawiska przemocy w szkołach funkcjonujących na terenie gminy Ciechanowiec co roku realizowane są liczne programy profilaktyczne z zakresu profilaktyki przemocy, uzależnień, kształtowania prawidłowych nawyków dbania o zdrowie i bezpieczeństwo, wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania nieagresywne oraz zachowania asertywne, promowania właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją. We wszystkich placówkach oświatowych w roku 2024 wprowadzono standardy ochrony małoletnich jako zbiór zasad dotyczących zabezpieczenia dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania czy przemocy.

Gmina Ciechanowiec zatrudnia psychologów i terapeutę uzależnień, którzy służą pomocą dzieciom i ich rodzicom w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych.

## **6. Zasoby gminy Ciechanowiec**

Gmina Ciechanowiec prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny między innymi poprzez realizację działań podejmowanych przez instytucje i organizacje wspierające:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciechanowcu,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Miejski w Ciechanowcu,
- Szkoły Podstawowe w Ciechanowcu,
- Żłobek „Akademia Odkrywców” w Ciechanowcu,
- Przedszkole w Ciechanowcu,
- Świetlica Środowiskowa w Ciechanowcu,
- Oddział Przedszkolny w Łempicach,
- Szkoła Podstawowa w Łempicach,
- Ciechanowiecki Ośrodek Kultury i Sportu w Ciechanowcu,

- Miejska Biblioteka Publiczna w Ciechanowcu,
- Muzeum Rolnictwa im Ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu,
- Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Ciechanowcu,
- Przychodnia lekarska „Medyk” i Przychodnia lekarska „Nasze Zdrowie” w Ciechanowcu,
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kocach-Schabach,
- parafie z terenu gminy,
- organizacje pozarządowe,
- Kluby Seniora w Ciechanowcu, Malcu, Wojtkowicach Starych, Czajach-Wólce,
- Ciechanowiecki Klub Sportowy „Unia”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Radziszewie Starym,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wojtkowicach Starych,
- Posterunek Policji w Ciechanowcu,
- Komenda Powiatowa Policji w Wysokiem Mazowieckiem,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wysokiem Mazowieckiem,
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Wysokiem Mazowieckiem.

## Rozdział II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

### 1. Zadania i realizatorzy zadań

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

Tabela nr 5. Cel, zadania i realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny

| Cel nr 1                                                                                   | Zadanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Zakładane rezultaty                                                                                                                                                                                                               | Wskaźnik                                                                                                                                                                                        | Realizatorzy                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin</b>                              | Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą OPS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy                                                                                                                                                                           | Liczba rodzin objętych pomocą społeczną,                                                                                                                                                        | Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu                                                  |
| <b>Cel nr 2</b>                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
| <b>Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny</b>                                | 1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, zasiłki celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów),<br>2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole,<br>3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia. | 1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny,<br>2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych,<br>3. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych. | Liczba dzieci korzystających z Programu,<br>Liczba rodzin objętych pomocą społeczną, świadczenia socjalne, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, Liczba stypendiów szkolnych dla dzieci, | Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu, Urząd Miejski w Ciechanowcu, placówki oświatowe |
| <b>Cel nr 3</b>                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
| <b>Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym</b> | 1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną.<br>2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia                                                                                                                                                                                                                | 1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności opiekuńczo-wychowawczych rodziców.<br>2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról                                                                         | Liczba osób objętych pracą socjalną,<br>Liczba dzieci korzystających z czasu wolnego, wypoczynku,<br>Liczba osób                                                                                | Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu, Urząd Miejski w Ciechanowcu, placówki oświatowe |

|                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                         | <p>dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym.</p> <p>3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.</p> <p>4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.</p> <p>3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży.</p> <p>4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.</p>                                                                                                                                                                                                                                               | <p>korzystających ze wsparcia specjalistycznego,</p>                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Cel nr 4</b>                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących</b> | <p>1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną.</p> <p>2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.</p> <p>3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.</p> <p>4. Pomoc rodzicom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zwłaszcza w rodzinach dysfunkcyjnych poprzez uczestnictwo dziecka w placówce wsparcia dziennego.</p> <p>5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.</p> <p>5. Kierowanie na programy korekcyjno-edukacyjne albo psychologiczno-terapeutycznych sprawców przemocy domowej</p> | <p>1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi.</p> <p>2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.</p> <p>3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież.</p> <p>4. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny.</p> <p>5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.</p> | <p>Liczba rodzin objętych wsparciem,</p> <p>Liczba programów profilaktycznych,</p> <p>Liczba dzieci uczestniczących w placówce wsparcia dziennego,</p> <p>Liczba wszczętych procedur NK</p> <p>Liczba osób skierowanych na programy korekcyjno-edukacyjne</p> | <p>Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem, placówki oświatowe, Świetlica Środowiskowa, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Służba zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> |
| <b>Cel nr 5</b>                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                 |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                  |                                                                                                               |                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| <b>Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych</b>         | 1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.<br>2. Kierowanie członków rodzin do projektów systemowych.<br>3. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową. | 1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych.<br>2. Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.              | Kwota zabezpieczonych środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej,<br>Liczba osób skierowanych do projektów, | Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, placówki oświatowe |
| <b>Cel nr 6</b>                                                                 |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                  |                                                                                                               |                                                        |
| <b>Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom</b> | 1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, studiach podyplomowych                                                                               | 1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie.<br>2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych. | Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów                                                                     | Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.         |

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z gminy Ciechanowiec. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

## **2. Adresaci programu**

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ciechanowiec na lata 2026-2028 są mieszkańcy gminy Ciechanowiec, szczególnie rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program kierowany jest także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz rodzin oraz dzieci i młodzieży.

## **3. Źródła finansowania Projektu**

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 odbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy Ciechanowiec, dotacji z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

## **4. Monitoring i ewaluacja Programu**

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Będzie opierał się na gromadzeniu i analizie danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowcu. Będą także pozyskiwane informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania.

Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- stan zaawansowania prowadzonych działań,
- zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Koordynatorem Programu będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu, a bezpośredni nadzór nad realizacją Programu sprawować będzie Dyrektor OPS w Ciechanowcu. W terminie do 31 marca każdego roku Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowcu będzie przedkładał Radzie Miejskiej w Ciechanowcu sprawozdanie z realizacji gminnego Programu Wspierania Rodziny.

## **5. Zakończenie**

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ciechanowiec na lata 2026-2028 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

## **Uzasadnienie**

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program wspierania rodziny dla Gminy Ciechanowiec na lata 2026–2028, zwany dalej "Programem" stanowi załącznik do projektu uchwały. Zakłada realizację zadań przez Gminę Ciechanowiec w latach 2026-2028 z zakresu zadań wpierających rodzinę.

Podstawowym celem tej ustawy jest kompleksowe uregulowanie problematyki wspierania rodziny. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, a w konsekwencji ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą lub innymi formami opieki. Celem szczególnym jest praca z rodziną naturalną, która powinna zapewnić dziecku stabilny rozwój w rodzinnym środowisku.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Ciechanowiec na lata 2026 – 2028, zakłada rozwój działań mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka.